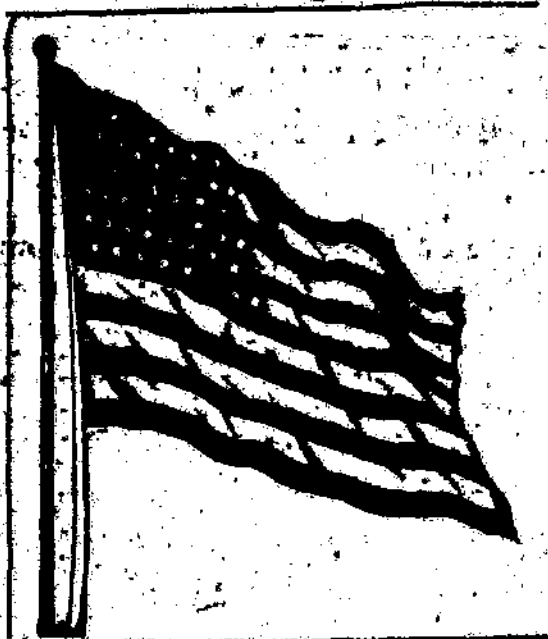

Kaip protas, taip ir patyrimas nuleidžia mūsų tikslus, kad tautos dora būtų ten, kur tikybiniai principai atmetti.

— Washington.

"DARBININKO" KAINA:
Tris kartus savaitė ... \$3.00
Vieną sykį savaitėje ... 1.50
Bostono apilinkėje ... 4.00
Ukrubėje metams ... 4.35
Vienas numeris ... 3c.

VOL. 3 Metai 3 Tel. So. Boston 620. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. So. Boston 620. No. 119 451

"Entered as second-class matter September 22, 1916 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879."

242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS., SPALIO (OCTOBER) 22, 1918.

"Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918."

Apleidinėja Belgija.

VOKIEČIAI TRAUKIASI.
Vokiečiai greitai tuština Belgiją. Dabar jau talkininkai užėmė visą Belgijos pajūrį ir pasiekė Holandijos rubėžius. Eina gandai, būk 15.000 vokiečių nesusiję pasprukti ir metęsi per rubėžius į Holandiją ir ten buvo nuginčiuoti.

LAUKIAMA NOTOS IŠ VOKIETIJOS.

Kas valanda dabar laukiama notos iš Vokietijos apie taiką. Apie notos turinį jau buvo daug prietaraujančių žinių ir jos tampa be vertės. Sako, kad prez. Wilson dabar stovės už visiško Vokietijos pasidavimą.

SAKO, KAD KAIZERIS BU- VĖS ATSAKĖS NUO SOSTO.

Eina gandai, būk kaizeris net jau buvo pasirašęs po dokumentu paskelbiantį nuo sosto atsakymą. Bet Vokietijos didikų suvažiavimas išrašęs reikalingu, kad kaizeris dar liktų savo vietoj.

SOSTA PAVES SŪNAIČIUI.

Eina gandai, būk kaizeris atsakydamas nuo sosto, paves jį savo sūnačiui Vilui, 12 metų vaikučiui. Jis yra sūnus dabartinio sosto įpėdinio. Dabartinis sosto įpėdinis yra labai nepopuliariškas namie ir tarp talkininkų. Iki subrendimo jauno karalaikio, valdytų kaizerio brolis Henrikas.

Surinko su kaupu.

PASKOLAI PASIBAIGUS.

Pereitą subatą pasibaigė Ketvirtosios Laisvės Paskolos kampanija. Buvo norėta surinkti šeši milijardai dolerių. Surinkta toji milžiniška suma su kaupu.

PABAIGTUVES.

Subatą Bostone Common so-de buvo surengtos paskolos kampanijos pabaigtuvės. Įvairios tautos turėjo savo "boothus" ir programus. Prie lietuvių "booth" buvo prakalbėjęs p. Karbauskas vedamo choro dainavimas. Kalbėjo p. Ivaškevičius, p. Strakauskas ir vienas lietuvių jurininkas. Kalbėjo angliškai ir lietuviškai.

KAIP KURI TAUTA LAI- MEJO.

Globe paduoda, jog įvairių tautų "boothuose" po šitiek laimėjo:

Albanai	\$1.550
Armenai	16.000
Asirijonai	2.050
Belgai	3.100
Danai	1.750
Čeko-Slovakai	1.600
Chiniečiai	5.500
Finai	650
Francūzai	3.800
Graikai	40.000
Lietuviai	1.600
Latviai	900
Lebanonai	3.500
Japonai	1.000
Norvegai	5.250
Lenkai	81.200
Portugalai	1.500
Švedai	32.500
Sirijonai	19.350
Rusai	2.500
Vengrai	1.600
Italai	12.450
Žydai	78.000
Army & Navy	12.000

Iš viso\$439.850
Programas Globe paminėjo tik sirijonių, portugalų, vengrų, čeko-slovakų, italų ir lietuvių. Pasakytą: "The Karbauskas Choir of South Boston sang at the Lithuanian booth."

KIEK AMERIKONŲ UŽJURYJE.

Amerikos generalio štabo viršininkas gen. March paskelbė, jog užjuryje jau yra Amerikos kareivių 2.000.000 su viršum.

RENGIA DIDELĘ BILĄ.

Belgijos valdžia sujudo prirengti Vokietijai didelę bilą už visas jėgas toje šalyje padarytas. Karalius paliepė ministrui aprokuoti visus nuostolius vokiečių padarytus.

ATIDARĖ PASKOLĄ.

Spalio 20 d. Francijoj atidarė naują paskolą. Tas padaryta labai iškilingai, su paminėjimu atgavimo Francijos miestų. Paryžiuje buvo dideli parodavimai. Kariuomenės dalyvavo įvairių tautų — belgų, lenkų, portugalų, čeko-slovakų ir tt.

GRAŽI DOVANA.

Amerikos Kolumbo vyčiai maršalo Fecho žinomai dovanojo \$2.000. Tuos pinigus ji su-naudos šelpimui Francijos našlių ir našlaičių, likusių dėl karo.

ISDAUŽĖ KAIZERIO PALO- CIAUS LANGUS.

Berline buvo didelės darbininkų demonstracijos. Policija be pasigalėjimo žiauriai vaikė demonstrantus. Minios buvo dasivarė iki kaizerio rūmų ir išdaužė langus, mesdami akmenėlius, plytalius, pagalius. Minios šaukė, kad jei kareivis nebus galas per vienus metus, tai kaizeriui bus taip, kaip Rusijos carui.

S V A R B U CLEVELANDIEČIAMS.

Norintieji gauti puikią knygą ir žinoti plačiau apie visokius šunkunigius ir apie tokius kaip kad mūsų kolonijoj Strazdas D. D. ir kiti tam panašūs, kreipkitės pas:

A. S. Kulbička,
7602 Aberdeen Ave. N. E.,
Cleveland, Ohio.

Kas girdėt Austrijoj.

AUSTRIJOS VALDOVO MANIFESTAS.

Austrijos imperatorius Karolis išleido manifestą, kuriame skelbia suteiktą autonomiją visoms Austrijai priklausantioms tautoms. Skelbia:

"Austrija privalo pastoti, sulgy jos žmonių valios, konfederuota valstybė, kur kiekviena tauta savo užimamoje žemėje sudarys savo vietinę autonomiją."

Bet Galicijai nepripažįsta teisės prisijungti prie nepriklamingos Lenkijos. Miestas Trieste būsiąs aptartas vėliau sulgyvytojų noro.

NE AUTONOMIJŲ, BET NE- PRIGULMYBIŲ REIKIA. SAKO WILSON.

Spalio 7 d. Washingtone buvo gauta Austrijos nota, kurioje buvo sakoma, kad prima prez. Wilsono taikos punktus ir prašė prez. Wilsono grąžinti pasauliui taiką.

Prašė Wilson atsakę, jog Austrijos tautos turi gauti visiškas nepriklaimybes ir tik po to galima bus kalbėti apie taiką.

AUSTRIJA SKALDOSI.

Kaip iš Austrijos ateinančios žinios rodo, tai pasirodė, jog toji valstybė visai jau susikaldžiūsi. Atsižvelgus į tautos šaukimą ir raišą likimą. Vienos ir Budapešto valdžios nepajėgia pasipriešinti jų veikimams.

Imperatoriaus manifestas dabar susivėlinio ir nieko negeluoja. Tautos tik juokiasi iš manifesto žadančio autonomiją. Sako, kad mums nepriklaimybių reikia ir turime gauti, o ne autonomiją.

Pietiniai slaviai pasiskelbė nepriklaimingais ir jų valstybė vadinsis Jungo-slavija. Toji valstybė apima serbus, kroatų ir slovėnus. O čeko-slovakai irgi nepriklaimingi.

Austrijos armija greitai tirsta. Parlamente netvarka.

Vengrija taip-gi skelbia, jog visai atsietama nuo Austrijos. Vengrijos parlamente apreiškta, jog sulgy imperatoriaus manifesto Vengrija turi būti visiškai nepriklausoma.

NORI PERSISKYRIMO.

New Yorke dviejų pėdų ir septynių colių atgėdžio vyras nori persiskirti su savo pacia, kuri yra normalio atgėdžio. Jie du turi penkių metų sūnų, kurs dabar jau yra su tėvu lygus. Tasai neužauga pelnydavo pragyvenimą vaidindamas cirkuose ir vėdevilnuose.

SENAS JAUNIKIS.

Danbury, Ct. — D. Rundle, 86 metų amžiaus, turtingas pramonininkas, vedė jauną, gražią 25 metų mergelę.

APVALDĖ SOSTINĘ.

Cekai savo sostinėje Pragoje ėmė viršų ir vėda tvarką sa-valp. Čekiški pinigai leidžiami ir čekų valiava plevesuoja ant Hradzohin palociaus. Pastarojus dienomis Austrijos valdžia čia buvo paskelbus karės stovį.

Austrijos laikraščiai skelbia, jog Austro-Vengrijos užsienio reikalų ministeris resignavo.

PASKELBĖ ČEKIJOS NEPRIGULMYBĘ.

Spalio 18 d. prez. Wilsonui tapo inteikta čekų nepriklaimybės deklaracija. Cekai jau yra Suv. Valstijų ir talkininkų pripažinti, kaip tauta kariaujan-ti prieš teutonus.

Deklaracijoj skelbiama, jog atsimeta nuo Austrijos ir per-traukia su ja visokius ryšius.

Deklaracijoj skelbiama, kaip seniau Čekija buvo nepriklaiminga ir kaip per 30 metų kentėjo po teutonų jungu. Čekija buvo nepriklaiminga nuo 7-to šimtmečio, o 1526 metais susijungė su Austrija ir Vengrija, idant išvien kovoti prieš turkus. Deklaracijoj skelbiama, jog atnaujintoji Čekija eis demokratijos keliu. Nors pripažįsta, kad valdžią ir konstituciją nustatys Steigiamasis Seimas, bet deklaracijoj nurodoma, jog Čekija bus respublika, bus lygybė teisių moterų ir vyrų, Bažnyčia bus skiriamu nuo valstybės, laimų skirtumai panaikinti, vietoj nuolatinės armijos bus milicija.

Po deklaracija pasirašo

Prof. Thomas G. Masaryk,

premieras ir finansų

ministeris.

Gen. Stefanik,

tautinio gynyimo mi-

nisteris.

Dr. Benes,

užsienio ir vidurinių

reikalų ministeris.

SKUBINASI SU PAGELBA.

Amerikos Raudonojo Kryžiaus skyrius iš Rymo skubina si pagelbon graikams ant salos Mitlenų, kur 60.000 žmonių serga drugin.

METĖ SOCIALIZISTŲ PARTIJĄ.

Slavų skyriai atsimetė nuo Amerikos Socialistų Partijos. Atsimetė čeko-slovakai, serbai ir slovenai. Kadangi Amerikos socialistų partija priešinga karei ir kadangi tik per nugalėjimą teutonų pavergtos tautos tegali būti paliausotos iš po jungo ir gauti nepriklaimybę, tai slavų socialistai pasipiktinę iš rėmėjų tautų prispaudėjų nutarė atsimesti ir atsimetė.

(Apie lietuvių socialistų atsimeimą nuo kaizerių remiančios partijos dar kol kas nieko nesigirdi. Turbūt jie ir liks kaizeriniais iki kaizeris bus ant sosto).

SIBERIJA LIŪOSA NUO BOLŠEVIKŲ.

Bolševikų nei pėdsako neliiko Sibirioje. Geležinkelis kontroliuojamas talkininkų.

SUSTOJO 850 LAIKRASČIŲ

Nuo karės pradžios Amerikoje sustojo 850, 250 susiliegi su kitais laikraščiais. Popierios pabrangimas privertė sustoti.

RADO GYVATĖ VAGONE.

Pittsburgo vagone su banomis rasta gyvatė 8 pėdų ilgio.

NAUJAS ANT LENINO PASIKESINIMAS.

Vokietijos laikraščiai skelbia, jog buvo naujas ant Lenino, bolševikų premjero gyvasties pasikesinimas. Šito kartą Lenin gavo kulką iš revolverio į petį. Sovikas Danicke sumtas.

Nauja knyga.

Šiomis dienomis išėjo iš spaudos nauja knyga antgalviu **BAŽNYČIA IR MOKSLAS.** Toje knygyleje išrodoma, kad visokie bedieviai baisiai meluoja, sakydami, būk Bažnyčia kankinūs mokslo vyrus ir traukdžius moksle; išparodyta, jog buvo priešingai, jog Katalikų Bažnyčia yra globėja mokslo, o bedieviai mokslo trukdytojai. Išaiškinta santikiai Kat. Bažnyčios su Koperniku ir Galileju.

Labai naudinga ir indomi knygyle.

Indėkite dešimtuką į konvertą ir su laišku siųskite šiuo adresu:

V. STASEVICIA,

21 St. James St.,

Norwood, Mass.

Ir

"Darbininko" Knygyne,

242 W. Broadway,

So. Boston, Mass.

Užsakymas bus išpildytas tą patį dieną. Agentams, knygyne platintojams gera nuolaida.

Toji knygyne tuoj turi pasisklisti po visas Amerikos lietuvių kolonijas.

Darbininkų reikalais.

STREIKAS.

Lawrence Arlingtono dirbtuvėse sustreikavo 290 staklių taisytojų. Jei streikas greit nepasibaigs, tai audėjai turės irgi sustoti dirbė. Streikininkai gaudavo savaitėje \$33, reikalauja \$40.

KIEK DIRBA AMUNICIJOS DIRBTUVĖSE.

Yra planuojama padaryti ceną visų darbininkų, dirbančių prie karinių darbų Mass. valstijoje. Tuomi norima padidinti išnašumą tų darbininkų.

PELENU VEŽEJAI SU- STREIKAVO.

Arlingtone, Mass. sustreikavo pelenu ir visokių atmatų vežėjai. Streikuoja 50 darbininkų. Suprantama, jog streikui tęsiantis miestas apsibrūnintų.

NETEKS VANDENS.

Newport, R. I. — Ežeras iš kurio šis miestas gaus vandens pradėjo labai sekti. Vandens užtekia tik trims savaitėms, jei nebus lytans. Miesto valdžia susekė, jog gyventojai labai elkojo vandenį, todėl ir priitruko. Dabar atsišaukė gyventojus taupyti vandenį, kad nebūtų blogai.

VAIKŲ DARBAS AUS- TELJOJ.

Parlamentaris komitetas, nuskirtas ištirti sąlygas, kuriose dirba Austrijos vaikai, anot Vienos Arbeiter Zeitung, at-rado baisiausią padėjimą. Daugiau kai trečdalis visų mokyklų vaikų dirba kokiame nors darbe. Kaikuriuose distrik-tuose visi mokyklos amžiaus vaikai dirba. Iš kiekvieno šimto mokyklos vaikų nuo 6 iki 8 metų, aštuoniolika yra darbe, nuo 9 iki 10 metų — trisdešimt penki, nuo 11 iki 12 — penkiasdešimt du. Du penktadaliu tų vaikų jau dirba nuo to laiko kada jie buvo 5 ar 6 metų amžiaus. Iš kiekvieno šimto vaikų, devynias dešimt penki dirba, kaip mokslo taip ir atostogų laikais.

Diduma vaikų darbo yra atliekama namie su tėvais, ir beveik trys-ketvirtadalis iš visų vaikų esti užimti 52 savaiti kas metai. Vienas ketvirtadalis dirba namie. Padėjimas priėjo prie to, jog nanjoji legislatura yra bandoma sudaryti taip, kad būtų užginta samdyti vaikus jaunesnius kai 12 metų prie kitų darbų kai prietikas ir namų ruošos.

Diduma vaikų darbo yra atliekama namie su tėvais, ir beveik trys-ketvirtadalis iš visų vaikų esti užimti 52 savaiti kas metai. Vienas ketvirtadalis dirba namie. Padėjimas priėjo prie to, jog nanjoji legislatura yra bandoma sudaryti taip, kad būtų užginta samdyti vaikus jaunesnius kai 12 metų prie kitų darbų kai prietikas ir namų ruošos.

Diduma vaikų darbo yra atliekama namie su tėvais, ir beveik trys-ketvirtadalis iš visų vaikų esti užimti 52 savaiti kas metai. Vienas ketvirtadalis dirba namie. Padėjimas priėjo prie to, jog nanjoji legislatura yra bandoma sudaryti taip, kad būtų užginta samdyti vaikus jaunesnius kai 12 metų prie kitų darbų kai prietikas ir namų ruošos.

Diduma vaikų darbo yra atliekama namie su tėvais, ir beveik trys-ketvirtadalis iš visų vaikų esti užimti 52 savaiti kas metai. Vienas ketvirtadalis dirba namie. Padėjimas priėjo prie to, jog nanjoji legislatura yra bandoma sudaryti taip, kad būtų užginta samdyti vaikus jaunesnius kai 12 metų prie kitų darbų kai prietikas ir namų ruošos.

Diduma vaikų darbo yra atliekama namie su tėvais, ir beveik trys-ketvirtadalis iš visų vaikų esti užimti 52 savaiti kas metai. Vienas ketvirtadalis dirba namie. Padėjimas priėjo prie to, jog nanjoji legislatura yra bandoma sudaryti taip, kad būtų užginta samdyti vaikus jaunesnius kai 12 metų prie kitų darbų kai prietikas ir namų ruošos.

Diduma vaikų darbo yra atliekama namie su tėvais, ir beveik trys-ketvirtadalis iš visų vaikų esti užimti 52 savaiti kas metai. Vienas ketvirtadalis dirba namie. Padėjimas priėjo prie to, jog nanjoji legislatura yra bandoma sudaryti taip, kad būtų užginta samdyti vaikus jaunesnius kai 12 metų prie kitų darbų kai prietikas ir namų ruošos.

Diduma vaikų darbo yra atliekama namie su tėvais, ir beveik trys-ketvirtadalis iš visų vaikų esti užimti 52 savaiti kas metai. Vienas ketvirtadalis dirba namie. Padėjimas priėjo prie to, jog nanjoji legislatura yra bandoma sudaryti taip, kad būtų užginta samdyti vaikus jaunesnius kai 12 metų prie kitų darbų kai prietikas ir namų ruošos.

DEL KARĖS REIKMENŲ DARBININKŲ GYVE- NIMO.

Suvienytų Valstijų valdžia sujudo statyti karės darbininkų apsigyvimui namus. To-kių namų reikalas pasirodė didis prie laivų statymo, ginklų dirbimo ir kitų karės darbų. Tose vietose darbininkų tiek priėjo, jog neužteko namų juos sutalpinti.

Kongresas išleido nutarimus (gegužio-16 ir birž. 4, 1918 m.), kuriais prezidentui yra leidžiama užimti, pastatyti arba nuomuoti namus ir viską, kas reikalinga darbininkams, dirbantiems amunicijų dirbtuvėse, arsenaluose ir prie laivų statymo visoj šalyje. Lig šioliai \$100,000,000 tam reikalui yra sunaudota.

Prezidentas pavedė savo ingaliojimą darbo sekretoriui, kuris sudarė Industrijalų apgyvendinimo ir transportacijos biurą kaip daly Darbo Departamento. Liepos 10 d. pasinaudojant nutarimais leidžiančiais sudaryti korporaciją tuos darbus atlikti, ji ir buvo sudaryta New Yorko valstijoj ir pavadinta Suv. Valst. apgyvendinimo korporacija (United States Housing Corporation). Tas korporacijos veikimas eina sykiu su industrijalų apgyvendinimo ir transportacijos biuro veikimu.

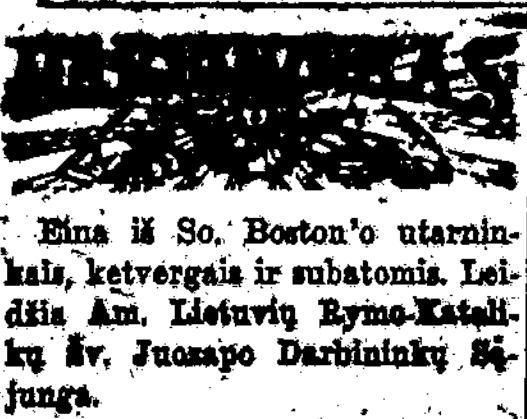
Toji korporacija ištyrė ar dar tebetyrinėja jau daugiau kaip 100 miestuose esančias gyvenimo, industrijos ir draugiškas sąlygas. Po to tyrinėjimo yra insteigiama Suv. Valst. Registracijos patarnavimas, kuris yra kad panaudoti visus namus ir gyvenimo vietas karės reikmenų darbininkams.

Šiam patarnavimui prigelbs Tautiškoji apsigyvimio Taryba. (Council of National Defense) Suv. Valst. darbo biurai, lokaliai apsigyvimio bordiniai, ir k. Ištiriama kiek ir kokie namai, flatai, kambariai randas apilinkėje; kur tie namai randas, kaip jie tinka darbininkams gyventi, randą (nuoma) ir tas viskas yra laikoma po rankomis ir kiekvienas karės reikmenų darbininkas gali gauti tokį kambarį ar namus kokie jam reikalingi.

Kur galima tai Suv. Valst. namų registravimo patarnavimas randas sykiu su Suv. Val. Darbo biurais taip kad vyras ar moteris, kurie ieško darbo gali gauti patarimą kur gauti kambarį ar namus. Daugely miestų ant rekordų laikoma kambariai ir priemiesčiuose, kur galima nuvažiuoti per pusę ar daugiau valandos iš dirbtuvės. Užlaikomi taip-pat ir transportavimo rekordai, taip kad norintieji gali sužinoti apie specialius traukinius, kurie nuveža darbininkus į darbą. Ir tuo sumažina darbininkų skaičių perdang prisikim-tose apilinkėse ir padeda apsigyventi ten, kur liuosiau galima gyventi.

NIKALOJUS KIEVE.

Pranešama, jog Kievan atvyko Didysis Kunigaikštis Nikalojus.

Šis ir So. Boston'o utarnin-
kai, ketvergais ir subatomis. Lei-
dia Am. Lietuvių Byro-Katali-
kų šv. Juozapo Darbininkų są-
junga.

"DARBININKAS"
(The Worker)

The Lithuanian tri-weekly pa-
per. Published every Tuesday,
Thursday, and Saturday by St.
Joseph's Lithuanian E.C. Asso-
ciation of Labor.

SUBSCRIPTION RATES:
Yearly\$3.00
Boston and suburbs4.00
6 months1.50
Foreign countries yearly4.25

"DARBININKAS"
242 Broadway, So. Boston, Mass.

TURĖJO PAROPIŲ SVEI- KATA.

Ateinančios iš įvairių vals-
tijų žinios parodo, jog ispaniš-
koji influenza vis dar platinasi.
Briunajasi į vietas, kur ji
dar nebuvo apsirėišusi. Tik
Massachusetts valstijoje, kur
ji pirmiausia pasirodė, pradė-
jo silpnėti. Bostone susirgi-
mų ir mirimų skaičius kasdien
mažėja. Kitur ji tik pradeda
apsirėišti. Bet kol liga nėra
galutinai iš šaknų išrauta, tai
kiekvienas žmogus Suv. Vals-
tijose tebėra pavojuje ją pa-
gauti, susirgti ir nukeliauti be
laiko amžinastin.

Sveikata turi rūpėti kiekvie-
nam visuomet, bet tokiu lai-
ku, kaip dabar, tai ji turi pa-
rūpėti kiekvienam dar labiau.

Teisybė pasakius paprastu
laiku žmones nebrangina, kaip
reikiant, sveikatos. Apie
šimtus kitų daiktų žmogus rū-
pinaš labiau, negu apie svei-
katą, nors gerai žino, kad
žmogus be sveikatos niekur
niekam netinka, kad besvei-
katis jokios laimės ant žemės
negali turėti. Daugumai, vie-
nok, tik sveikatos netekus, te-
atsidaro akys ir po laiko tepa-
mato, koki nepataisomą apsi-
rikimą padarė.

Bet lūpamoji liga, pradėju-
si siausti po šalį, išbudina
žmones ir jie ima indomauti
sveikatingu užsiėkimu, go-
džiai skaito patarimus laikra-
ščiuose. Aiškūs daiktai, kad
šitasai ispaniškos infliuzos
apsirėišimas Amerikoje tūk-
stančius žmonių paragins dau-
giau rūpintis savo sveikatos
užlaikymu ir branginimu. (Te-
gi ji paaukština lietuvių la-
biau pažinti sveikatos taisyk-
les ir jų laikytis).

Juo žmogus daugiau sveika-
tos turi, juo jis geriau gali at-
sisirpti prieš visokias ligas. O
tuo jis daugiau sveikatos turi,
tuo tuo lengviau pagys ligos
parbolkštas.

Žmogus, gyvendamas suly-
sveikatos taisyklių, išvengs li-
gų ir negalių. Liga yra ne kas
kitas, kaip tik sulaužymas
sveikatos taisyklės.

Negalančias žmogus daž-
nai išleidžia nemažai pinigų
vaistams ir daktarams. Bet
jei jis būtų bisi išmaninges-
nis ir sveikatos būdams inves-
tytų keletą centų apdraudimui
savo sveikatos, nusiperkant
gerų knygelių apie sveikatos
užlaikymą, tai tie keletas cen-
tų jam sutaupytų dolerius.

Lietuvių literatūra apie
sveikatą nėra didelė. Bet kad
jau esama žmonių gausiai nau-
dotūs, tai be abejonės daug ne-
galių ir ligų išvengtų ir daug
sutaupytų pinigų, kuriuos iš-
leidžia vaistams ir daktarams.
"Darbininkas" kalendoriuje
1918 metams yra geras straip-
snis apie sveikatą. Kalendo-
rius kainuoja tik 25c. "Rak-
tas Sveikatos ir Laimės", kai-
na 25c., turi labai naudingų
ir gerų patarimų apie sveika-
tingą gyvenimą. O didžiulė
knyga, su daug paveikslų,
vardu "Sveikata", Dr. Grai-
diūno parašyta, kuoplausiausia
išguldė apie sveikatos reika-
tus ir žmogaus kūno sudėtinę

ir veikimą. Apdaruose kainuo-
ja \$2.50. Jų visų galima gauti
"Darbininko" knygynė.
Nepasigalėkite pinigų nusipir-
kti šių knygų, nepasigalė-
kite valandų jas gerai ir aty-
džiai perskaityti po keletą sy-
kių ir naudotis patarimais, o
pamatysite, jog pinigai, išleis-
ti tiems veikalams gausiai ap-
amokės.

Būkite patys sau daktarai.

Erškėčių Taku.

Kaip sunkus yra kelias, ve-
dantis į laisvą krikščionišką
Lietuvą, tai labai dažnai gau-
name patirti. Tie, kurie su
atsidejimu ir pėsčiomis
dirba sudarymui ir stipriam
suorganizavimui katalikų vi-
suomenės, to tikrojo mūsų
tautos branduolio — gauna
kartkartėmis patirti skaudžių
smūgių — ne tiek gal iš ideji-
nių savo priešininkų, kiek iš
savo, rodos, žmonių. Nuo
priešininko smūgiai yra lau-
kiami. Prie jų prisirišusiama
išanksto, žinoma, kaip apsi-
ginti. Gi kad savas brolis, i-
gojimo perviršiu sergantis, i-
ma savo ligą manifestuoti, ka-
da jisai it tas nelabas rėksnis
kūdikis ima klykti, ir daužyties
— tada nors ir už galvos tver-
kis. Sudrums jisai tavo rami-
bės ir neleis darbo dirbti: pri-
vers tupioti apie rėksnį ir
spėlioti veltui, kokios yra
tuo momentu rėksnio užga-
dos.

Liūdna begalo, kad to rėks-
nio rolę lošti imasi nebe pir-
mą sykį vienatinis lietuvių ka-
talikų dienraštis "Draugas".
Prieš porą metų mūsų visu-
omenė turėjo už galvos nusi-
tvirti, kada "Draugas" sto-
romis raidėmis emė grįžti
mūsų Susivienijimo nutarima
apie savo namų pirkimą. Per-
gyvenome, persigome tuos
rėksnius. Nuo savo pamato
nemulsdome, savo nutarimus
išpildėme, savo rėksnius ap-
mašinome. Tie, kurie bosų
lieptami savo straisneliais
knisėsi po mūsų visuomenės
pamatais, ardė mūsų seimų
nutarimus — tie šiandien kaip
netyčia tuose pačiuose namuose
dirba tikrai pozityvų darbą
mūsų visuomenei, augindami
tą patį susivienijimą, ant ku-
rio gyvybės jie, gal ir nenoro-
mis, gal nesuprąsdami — kesi-
nos.

Šiandien ir aklas gali maty-
ti, kaip svarbu buvo mums,
katalikams užimti Brooklynne
stiprią poziciją: juk kad ne
"Garsas" — gal mes ir šian-
dien dar nebūtume žinomi A-
merikos valdžios ir jos taliki-
nių. Atsiminkime tik šio
pavasario vykusį politišką sei-
mą. Keletas mūsų intelligen-
tų, Brooklynne apsigyvenusiu
dėka Susivienijimui, padarė
galimū šaukti Seimą į New
Yorką, užtikrinti pergalę ka-
talikų, o su tuom ir visą seimą
laimingai išvesti.

Kad ir vargingu, erškė-
čiuotu keliu — žengiamo te-
čiau pirmyn prie Lietuvos lai-
svės. Darbas musistovėjo.
Dirba Taryba su savo Pildo-
moju Komitetu. Dirba mūsų
Informacijos Biuras. Tik dau-
giau visiems pasišventimo,
daugiau aukų — ir mūsų isto-
riškos priedermės gal bus iš-
pildytos, Lietuvos laisvę gal
užtikrins ir ant savo pečių iš-
bės mūsų išeivija, toji būtent
jos dalis, kuri labiausiai ilko
išlikima tautos balsui. Bet
argi tamsybės kunigaikštis
snaudžia? Ar-gi nejudins ji-
sai ir darba žemųjų pajėgų
žmonių (kaip liūdna!), kurie
iš savo pašaukimo, rodos, tu-
rėtų tik gerąsias pajėgas ir sa-
vyje ir savo vedamuose žmo-
nėse gaivinti?

"Draugo" 239-tame nume-
ryje išskaitėme kun. M. L.
Krušo atsiliepimą "Amerikos
Lietuvių Tarybos reikalais".
Kun. Krušas šių metų Susivie-
nijimo seime buvo išrinktas
Am. Liet. Tarybos nariu. Da-
bar jisai per "Draugą" pra-
neša, kad jisai negali ineiti
Am. L. Tarybą, nes 1) Tary-

boje nėra reikalingos tvarkos,
2) joje kaip patinkama šeim-
ninkaijas Dr. Krušas.

Betvarke Taryboje kun. M.
Krušas mato tame, kad ji "be
plačiosios liaudies pritarimo
savo vardu pasiuntė Europon
net tris atstovus". Kun. Kru-
šui neaiškus tos delegacijos
tikslas, nesiki iš jos nauda.
Tik jam gaila esą tu tikstan-
čių dolerių, kuriuos delegatai
išleis. Ar negeriau, sakė,
būtų juos atiduoti badanjan-
tiems?

O Šliupo šeimninkavimą
mūsų Taryboje jisai mato ta-
me, kad jisai varas savo pra-
gaštingą darbą iš paties Biu-
ro, mūsų pinigais užlaikomo.
Koksai tas pragaištingas šliu-
po darbas, iš mūsų Biuro na-
romas, kun. M. Krušas nepa-
sako. Lieka atspėti. Bet
"Draugo" skaitytojams nebūs
sunku atspėti, ką turi omeny-
je kun. Krušas: "Draugas"
per keletą numerių yra daug
rašęs apie žinią paskleistą iš
biuro, kad šv. Tėvas nėra pa-
skiriamas į Lietuvą du lenku vy-
skupu. Tą žinią mūsų Biuras
gavo iš Šveicarijos Lietuvių
Biuro ir išsiuntinėjo ją į lietu-
viškus laikraščius. Tai davė
proga laisvamaniams užsipulti
ant šv. Tėvo. "Draugas" su-
metė, kad šia tikrai turi būti
dr. Šliupo darbas. Nuėjo net
taip toli, kad savo skaityto-
jams liepė laukti, kad p. Šliu-
pas užvaldys visą Tarybą ir
mūsų Tautos Fondą. Tai gi
tur būt tais "Draugo" raši-
niais remiasi ir kun. Krušas,
kada jisai kalba apie dr. Šliu-
po šeimninkavimą Taryboje.
Kun. Krušas baigdamas sako,
kad jisai tikrai tuomet galė-
sias ineiti į Tarybą ir joje
"garbingai" atstovauti susi-
vienijimą, kada Taryba iš-
naujo susivarkys ant stiprių
pamatų.

Kun. M. Krušas, tur būt,
nepadarė didelio "klapato"
nei susivienijimui, nei Tary-
bai. Susivienijimas, Deabejo
parinks kitą savo atstovą į Ta-
rybą, kuris gal ir ne taip "gar-
bingai" atstovaus Taryboje
susivienijimą, bet gal mokės
jį pripažinti ir dirbti ten na-
dingą darbą. Taryba ir-gi ne-
tūras vargo išrodyti visuome-
nei visą bėpamatingumą prie-
kaistų "Draugo" ir jo Bend-
rovės prezidento kun. M. Kru-
šo. Tečiau vis dėlto paskuti-
nieji "Draugo" žygiai prieš
mūsų Tarybą ir T. Fondą ir
paskutinis kun. Krušo atsisai-
kimas pridarys, be abejo, mi-
šų visuomenei nemaža bledies.
Jie yra tais erškėčiais ant
mūsų vargingo ir skausningo
kelio. Jie ne vieną silpnadvi-
sį, mažai tenovokiantį žmo-
nį atalsdys nuo T. Fondo,
nuo rėmimo tautos reikalų.
Klausydavo tie silpnadvišiai,
ka pasvėgavdavo apie Tautos
Fondą mūsų priešininkai —
socialistai ir laisvamaniai. Iš-
gąsdino anuomet daugelį ka-
talių ir melagingas tulo šau-
dūveno atsiliepimas, kodel
gird, Tautos Fondas nesėpias
karės belaisvių. Dabar kada
prieš mūsų vyriausiasis organi-
zacias pakėlė balsą kunigas,
žymus klebonas, dargi rinktas
atstovu į Tarybą — dabar dar
labiau sukrus geriamai ir
niekus pliaukšti prieš Tautos
Fondą ir savi silpnadvišiai ir
šikštudoliai ir svetini nedorėji
gudruoliai.

Koksai gi pamatas buvo
kun. Krušui išstoti prieš nau-
dingiausiąsias šiandien tautos
įstaigas?

Betvarke Taryboje? Siunti-
mas delegacijos? Kaip gaila,
kad kun. Krušui dar nesu-
prantama delegacijos tikslai ir
nauda, kas jau suprantama, a-
čiū Dievui šimtams ir tūkstan-
čiams mūsų apšviestiesnių dar-
bininkų žmonių. Dar nesu-
pajėgime patirti apie visus dele-
gacijų pasidarbavimus. Bet kada
visa tai paaiškės, tai gal ir
kun. Krušas ir daugelis jam
panašūs ne tu tūkstančių gal-
lės, kuriuos delegacija išleis,
bet galėsis to, kodel jie iš sa-
vo kišenės, savo mėnesiniais
mokėsi, apie tu tūkstančių
sukrū...

Mes šis naudės iš delegatų
laukiame ir tikime, taip kaip
laukiame Lietuvos laisvės, ku-
rios brėkstantieji spinduliai
jau pradeda skaidinti akis
daugelinį tautos apuokų.

Šliupo šeimninkavimas
Kun. Krušui neaiškus silpnu-
bės? Juk iš jo mes jau senai
išaugome. Juk mūsų rinkti-
niai žmonės jau, ačiū Dievui,
tik pribrėndę, kad neleis sve-
timos dvasios žmonėms savę
panaudoti. Jei an katruo jau-
nesniu taip ir atsitiktų, tai ki-
ti ji perspės ir palaikys. Bet
sakyti, kad dr. Šliupas visoje
Taryboje šeimninkauja, tai
yra užgauloti visą visuomenę,
kurios rinktiniai žmonės Tary-
boje randasi. Juk toje pačioje
mūsų Taryboje randasi apie 10
kunigų klebonų, ne mažiau
garbingų, kaip kun. Krušas,
tam pačiam Kristui ir Jo Baž-
nyčiai tarnaujančių, tos pačios
Tėvynės Lietuvos šimū. Jie
Taryboje dirba kartu su svei-
tiškais ir neišėina iš jos, nors
ir tapo sudarytas bendras Pil-
domasis Komitetas, su dr.
Šliupu to Komiteto nariu nuo
tautininkų. Visiems mums
buvo nemalonu dėl tautininkų
netakto. Galėjo rasti jie savo
tarpe tai mįsiai daug tinka-
mesnį žmogų, negu dr. Šliu-
pą (sakydame adv. Lopatą, ar
adv. Balutį, ar p. Jankauską,
ar ką kitą); kada jie pasiun-
tė bet-gi žmogų labiausiai ne-
sukalbama, labiausiai pasižy-
mėjusį savo neapykanta katali-
kystės ir katalikų — jie paro-
dė, tiesa, daug nieko nepaisy-
mo, bet labai maža politiško
takto. Bet neįangi tas jų ne-
takts turėtų suardyti mūsų
visus darbus? Mes į tą jų
netaktą galėtume pasižiūrėti
išaugsto, su lengva panieka ir
eiti savo keliu prie savo dar-
bų. Bet pripažinti dr. Šliupui
beveik visagalybę, o visai ka-
talikų visuomenei visišką nyk-
štkizmą — kaip tai daro
"Draugas" ir kun. Krušas —
kaip sau norite yra tai ir ne-
gudru, ir neteisinga. Vardan
ko mes turėtume užsiimti sa-
vę apspjaukinėjimu. Tauti-
ninkai tik pažemino savę, siu-
dami dr. Šliupą, kurs vargiai
ar įstengs rimtai jų srovėlę už-
rekomenduoti, negalėdamas
niekur paslėpti savo fanatišmo
ragučių. Lai kiekvienas eina
savo keliu, mes gi savo kelo
žyminame. Prie Šliupo užlai-
kymo juk mes nei vienu centu
neprisidėsime. Ir jo algą ir jo
kerelę Biūre apmokės tauti-
ninkų srovė.

Nebuvo svarbios priežasties
kun. M. Krušui viešai išstoti
prieš Tarybą ir prieš Tautos
Fondą. (Juk, pagaliaus, ir ma-
tydamas tenai ką negerą, tu-
rėtų kitus kelius savo mintims
ir net savo ultimatumams pra-
nešti). Lygiai taip-pat nebu-
vo svarbios priežasties "Dra-
gu" porą metų atgal grąauti
Susivienijimo seimo nutarimą.
Kas jučino "Draugo" vedėjus
ir tada ir dabar pasiimti sau
griovikų, vienybės ardytojų
rolę? Ne praklinios idėjos, ne
visuomenės labas, bet, rodos,
motyvai daug žemesnės rūšies.
Oia vis apsirėišia kai-kurių
mūsų veikėjų, visuomeniškus
nepriagimus, su mieku nesi-
skaitymas, savo aš išikšimas
kur reikią ir kur nereikią. Tik
tas yra gera, ką aš geru pri-
pažinsiu. Visa ką kitą yra pa-
darė, ar daro — nėra gera, de-
lo, kad aš prie to nebuvau.
Kodel jie manęs nepasiklausė,
kada tai darė? Dėlto aš to ir
nepripažįstu, tai boikotuoju.
Išlenda pilkas egoizmas, ta-
sai didžiausias visuomenišku-
mo priešas. Bet kad pilkam
sarmata pasirodyti, tad ir pri-
sidengiamas nelaiminga Haud-
manti, kad būti tik 8 va-
landos dirbti, o uždarbiai tie
patys. Yra vilitis, kad darbi-
ninkai tą viską išlaimes. Bū-
ty labai geistinas dalykas, kad
geriečiai lietuviai prisirašytų
prieš tos darbininkų unijos dėl
savo laimės. O unija abelbai
yra darbininkų motina.

Šitame miestelyj gyvena vi-
sokių tautų žmonės. Tarp jų
randasi ir mašas būrelis lietu-
vių susitvėrusių naują koloni-
ją, katruj randasi 80 šeimynų.
Beveik visi yra apšviestieji žmo-

nių, o bet-gi badanjančius
žmones išdrįsta viešai valkioti.
Lai dovanos visi tie, ku-
riems šie aštroki žodeliai yra
taikomi. Tikėkite, kad gal
dideanį skausmą jaučia tie, ku-
rie negali nelūdiėti dėl mūsų
visuomenės nepalaimų ir nepa-
sisekimų, — negu tie, kuriems
labai lengva būtų nusiplanti
ant visos visuomenės ir josios
gražiausių įstaigų.

Uoči.

Tautų Himnas.

(Gaida, kaip Vyčių Himno)

Nužengkit čiai nuo sostų,
Užima vietą žmonių valdžia.
Mes prieš jus stojam šiandien drąsiai
Tėvynę gelbėti iš nastrų,
O mūsų spēka sostus griaus.

Oia visuomenės reikalai,
Suprantam ju prasfė. Ei, žmonės!
Džiaugkim's iš Dievo mes malonės,
Jis davė proto mums gana,
Tvarkysim valdžią mes savą.

Meskit vainikus ant grindų,
Jie nepuol galvų daugiau jūsų.
Mes tu vainikų jau negerbiame
Galit gabenti po balų
O jūsų vardas tegul žus.

Štai jau sukilo žmonija,
Kuo grumuoju jums, carai! Ei tautos
Ik' šiolai buvom mes prispaustos.
Dabar kalbėti mums valia,
Liuosias liežuvis ir spēka.

Ir tu Lenine su Trockiu,
Nors ir jūs pučiat savo dvasią,
Mes jūsų laisvę peikiame garsiai.
Neškitės greitai su visu,
Nes jūsų burną greit užčiaups.

Piauti žmonija bus gana,
Ka darėt ik' šiolai! Ei, vyrai!
Grūskim Lenina, kur pipirai.
Štai Wilsons stovi mūs tarpe,
Linosybės viltis tik Jame.

U. GUDIENE.

suvečiai dainininkai gavo gau-
sų delnų plovimą nuo publikos
už gražų dainavimą. Koncer-
tas pasisekė gan puikiai.

Per vakacijas buvo mūsų
mokykla atidaryta. Kas die-
nų vakai lankėsi į mūsų mo-
kyklą skaičiuje apie 75. Tą
darbą mokyklą atlikdavo mū-
sų gerb. klebonas ir klerikas
Baigiantis vakacijoms kaipo
ženklą dėkingumo, Vyčiai sa-
vo mokytojų ir labai myli-
mam gerb. klerikui Ig. Berel-
šiui parengė puikią vakarienę,
kur beveik dalyvavo visi para-
pijony. Tvarkvedis buvo p.
A. Šlapelis vietinis vargoni-
ninkas. O vakarienės virėjoms
buvo p-ni Sabockienė ir p-ni
Kaminskienė. Stalas buvo pui-
kia parėdytas gyvomis gėlė-
mis. Valgant tą gardžią vaka-
rienę įvyko daug puikių pa-
mągintimų ir prakalbų. Pir-
miausiai puikiai savo kalboje
nupiešė apie visuomenės pa-
dėjimą p. A. Šlapelis, antrą
prakalbą sakė gerb. klerikas.
Jisai kalbėjo apie meilę ir vie-
nybę. Visi svečiai su atyda
klausėsi. O paskiausiai kalbė-
jo vietinis klebonas gerb. kun.
F. Rūsis. Jisai ragino žmones
būti tvirtais katalikais ir kad
mokėtų gyventi patys be pa-
gelbos cičilių ir kad žmonės
netikėtų jų žaunoms. Po tų
prakalbų sekė gražios dekle-
macijos. Labai puikiai pasi-
sekė. Po tam gabios kelios
vytės susitarė apieiti apie tą
puikų stalą dėl didesnio pa-
gerbimo gerb. kleriko. Labai
linksma vytemės buvo apie ge-
ros širdies svečius sukinėtis.
Svečiai buvo viskuo užganė-
dinti ir dōvanas gausiai vy-
tėms sudėjo. Laikė skaitymo
dovany, pasirodė kad yra apie
\$127.00. Liksma matyt tokius
geros širdies žmones katrie at-
jaudina žmogų ant mokyklos
suolo sėdinti. Už tą viengą Ga-
ry's lietuviai gali gauti pirmą
kreditą. O paskiausiai vyčių
choras gan puikiai pasirodė —
sudainavo kelias daineles, ku-
rios net žavėte visus žavėjo. O
ant pabaigos sekė lietuviški
rafelai. Viena iš vyčių pane-
lių paskambino ant piano ir su-
tuom tas linksmas vakarišis
pasibaigė.

P. Žemaitis.

NASHUA, N. H.

Liga.

Kaip visur taip ir čionai
siautė toji baisi liga inflienza.
Daug žmonių sirgo ir daug mi-
rė ir iš lietuvių mirė 8 vyrai ir
3 moterys. Bet jau dabar ma-
žiaus serga ir jau daugumas
grįžta prie darbo.

Pabėgėliai.

Pora mėnesių atgal pabėgo
iš Nashuos lietuvis cičiliškis
A. R. su viena moterim. Nors
moteris yra sena, bet turi ge-
rą krūvą pinigų. Tai cičili-
kis ir nusikalbino važiuoti žė-
miško rojaus ieškoti. Cičiliškas
gyveno pas tą moterį. Kai ji
susipyko su savo vyru, tai tuo-
met ji sutiko pabėgti su cičili-
ku. Kartą žmogelis sugrįžo iš
darbo ir nerado nei pačios, nei
pinigų. Tai žmogelis nebada-
vojo tiek pačios, kiek pinigų.
Liko mat be cento senatvėj.
Nors valiai nemaži, bet vis
tėvas ir meistresnis, kada tur-
tingesnis. Už kelių dienų duk-
tė atrado dar užmirštų pinigų
po matrasu \$500.00. Matyt pa-
bėgėliai greitai skubinos, kad
tiek pinigų užmiršo.

Dabar tegul bus pasarga del
visų, kad dori žmonės melaikytų
bedievių cičiliškų ant bur-
do. Tegul veja laukan tuos,
kurie garbina "Kėleiv", "Lai-
svę", "Kardą", "Naujienas".
Tai-gi visi težiū, kad pavo-
jingiausia pinigų laikyti pan-
čekoje. Finngams pasidėti vie-
ta yra pūčtas ir banka.

Kaip cičiliškas pasielgė.

Čionai vienas lietuvis Karys
Nadeikta norėjo parsitraukti
knygų dėl knygyno už \$30.00.
Bet kada tų knygų negalima
buvo gauti kitose apsaustuvėse
ant pusės nuosimio, tai jisai
kruopai pas K. I. Chicago, Ill.
kur pora metų atgal buvo pir-
kė. Tai jam priatėmė kate-

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

ST. LOUIS, MO.

Rugs. 29 d. buvo L. Vyčių
80-tos kp. susirinkimas. Šis
susirinkimas buvo vienas iš
svarbiausių, kur Vyčiai svar-
stė viską su energija ir pasi-
šventimū. Nutarta darbuotis
iš visų pajėgų, nutarta daug
darbuotis Lietuvos tėvynės
labui ir Bažnyčios, taip-pat ir
organizacijos. Nutarta rengti
gražius vakarelius, su vaidni-
mais teatru ir dainomis. Nu-
tarta rengti debatus su vietos
socialistais, kurie į juos kvie-
čia, nutarta, stoti ir debatus
kviešti Al. Radkų. Per tą su-
sirinkimą prisirašė trys nauji
nariai: A. Raškevičius 15 me-
tų, O. Alkevičiūtė 17 metų ir J.
Šidlauskas 40 metų.

Kp. Korrespondentas.

GARY, IND.

Šitas miestelis vienas iš nau-
jausių. Ale jo spartų augimą
sunku apgalvoti. Tik 13 metų
tėra, kaip išdygo šis miestelis,
o gyventojų jau turi apie 60
tūkstančių ir gan puikiai atro-
do. Tame miestelyj randasi
keletas milžiniškų plieno dirb-
tuvų. Uždarbiai gan geri.
Žmonės uždirba po \$12.00
dieną. Paprasti darbininkai
gauna po \$5 ir \$6 į dieną. Per-
keičia metų šiose dirbtuvėse
buvo ilgos valandos dirbti, bet
dabar baigiamą sutvėrti dar-
bininkų uniją. Tveria su to-
kiu tikslu, kad būtų tik 8 va-
landos dirbti, o uždarbiai tie
patys. Yra vilitis, kad darbi-
ninkai tą viską išlaimes. Bū-
ty labai geistinas dalykas, kad
geriečiai lietuviai prisirašytų
prieš tos darbininkų unijos dėl
savo laimės. O unija abelbai
yra darbininkų motina.

Šitame miestelyj gyvena vi-
sokių tautų žmonės. Tarp jų
randasi ir mašas būrelis lietu-
vių susitvėrusių naują koloni-
ją, katruj randasi 80 šeimynų.
Beveik visi yra apšviestieji žmo-

nių, o bet-gi badanjančius
žmones išdrįsta viešai valkioti.
Lai dovanos visi tie, ku-
riems šie aštroki žodeliai yra
taikomi. Tikėkite, kad gal
dideanį skausmą jaučia tie, ku-
rie negali nelūdiėti dėl mūsų
visuomenės nepalaimų ir nepa-
sisekimų, — negu tie, kuriems
labai lengva būtų nusiplanti
ant visos visuomenės ir josios
gražiausių įstaigų.

Uoči.

Tautų Himnas.

(Gaida, kaip Vyčių Himno)

Nužengkit čiai nuo sostų,
Užima vietą žmonių valdžia.
Mes prieš jus stojam šiandien drąsiai
Tėvynę gelbėti iš nastrų,
O mūsų spēka sostus griaus.

Oia visuomenės reikalai,
Suprantam ju prasfė. Ei, žmonės!
Džiaugkim's iš Dievo mes malonės,
Jis davė proto mums gana,
Tvarkysim valdžią mes savą.

Meskit vainikus ant grindų,
Jie nepuol galvų daugiau jūsų.
Mes tu vainikų jau negerbiame
Galit gabenti po balų
O jūsų vardas tegul žus.

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

ST. LOUIS, MO.

Rugs. 29 d. buvo L. Vyčių
80-tos kp. susirinkimas. Šis
susirinkimas buvo vienas iš
svarbiausių, kur Vyčiai svar-
stė viską su energija ir pasi-
šventimū. Nutarta darbuotis
iš visų pajėgų, nutarta daug
darbuotis Lietuvos tėvynės
labui ir Bažnyčios, taip-pat ir
organizacijos. Nutarta rengti
gražius vakarelius, su vaidni-
mais teatru ir dainomis. Nu-
tarta rengti debatus su vietos
socialistais, kurie į juos kvie-
čia, nutarta, stoti ir debatus
kviešti Al. Radkų. Per tą su-
sirinkimą prisirašė trys nauji
nariai: A. Raškevičius 15 me-
tų, O. Alkevičiūtė 17 metų ir J.
Šidlauskas 40 metų.

Kp. Korrespondentas.

GARY, IND.

Šitas miestelis vienas iš nau-
jausių. Ale jo spartų augimą
sunku apgalvoti. Tik 13 metų
tėra, kaip išdygo šis miestelis,
o gyventojų jau turi apie 60
tūkstančių ir gan puikiai atro-
do. Tame miestelyj randasi
keletas milžiniškų plieno dirb-
tuvų. Uždarbiai gan geri.
Žmonės uždirba po \$12.00
dieną. Paprasti darbininkai
gauna po \$5 ir \$6 į dieną. Per-
keičia metų šiose dirbtuvėse
buvo ilgos valandos dirbti, bet
dabar baigiamą sutvėrti dar-
bininkų uniją. Tveria su to-
kiu tikslu, kad būtų tik 8 va-
landos dirbti, o uždarbiai tie
patys. Yra vilitis, kad darbi-
ninkai tą viską išlaimes. Bū-
ty labai geistinas dalykas, kad
geriečiai lietuviai prisirašytų
prieš tos darbininkų unijos dėl
savo laimės. O unija abelbai
yra darbininkų motina.

logą ir rašo, kad duos pusę nuošimčio ant visų knygų, kaip ir pirmą. Jam pasidant pinigų ir surašę knygų. Tai gavo atsakymą, kad pasiūtiš tavorą, bet tokių kokių turėjo, o reikalingų knygų negalio pasiekti, nes pašauktas į kariuomenę, ir bankrutinę savo krantuvę. Kada aplaiki knygą, tai atrado tokių knygų, kad negalima duoti darom žmogui skaityti. Tai nors tam cecilikėliui "Kardo" ir "Naujienu" skaitytoji siuntė kelis laiškus, bet jokio atsakymo negavo. Tad tegul bus perspėjimas visiems, kad būti atsargiai su "Naujienu" agentais. Viršminėtas cecilikas kol skaitė katalikišką laikraštį, tai ir užsakymus pildė pilnai. Gi kai socialistų laikraštis atsiraukė, tai žmogeli nuo Dievo ir doros, tai nei negalima tikėtis, kad sąžiningai užsakymus išpildytų.

WATERBURY, CONN.

Kaip elgiasi tūli lietuviai.

Labai daug nesmagumų reikia patirti dėl netikusio tulų lietuvių kalbų ir pasielgimų. Kas diena kyla visokių susikirtimų.

Štai susitvėrė lietuvių skyrus pardavinėti bondsus. Tai tūli sako: "Kam aš pirksiu pas lietuvius. Man vistiek ar pas žydą, ar pas rusį, ar pas lietuvi."

Tai vergo kalba. Bet vienas iš tų vergų apserga. Patariu kreiptis į daktarą. Atsako, girdi, kaip kreipsius, kad nesukalbu.

Tai mat ir pasirodo vergavimo vaisiai. Tie, kurie sako, kad vis tiek žydas ar saviškis galų gale ateina laikas, kuomet pamato, kaip sunku be saviškių.

Arba štai pinigą žmogų kalbini prisidėti aukoms prie Pantos Fondo, kad išgauti Lietuvai nepriklausomybę. Tai atsako: "Kas man. Tebūnie vo kiekvienas." Tokius žodžius girdėjau nuo Antano V. ir kitų.

Kaip daug išgamiškų tautiečių dar yra mūsų tarpe.

Tą girdėjęs.

IR ŠIS IR TAS.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė nutarė pertraukti snaudimą ir pradėti veikti. Kad niekas neabejotų apie Bendrovės gyvumą ir veiklumą, ji nutarė griebtis visako ant syki:

1. Sufinansuoti Resourcin Manufacturing Co.
 2. Suorganizuoti čeverių dirbtuvę Montello, Mass.
 3. Tverti bendrovę steigimui lietuvių kolonijose eilės krantuvų.
 4. Nupirkti spaustuve ir tt. Sako, kad tą viską jau pradėta vykdyti, o užbaigimui to visa reikią tūkstančių dolerių extra kapitalo.
- Sako, kad reikės "pradėti ekonominę kovą už savo reikalus Lietuvoje."

Bloga yra per ilgai snūduriuoti. Bet bene pasirodys dar blogiau per didelį veiklumą rodyti.

Kova už savo reikalus Lietuvoje — va tau kad nori. Pasirodo, kad būta mažo nesustiprinimo. Bendrovė buvo steigta ne Lietuvos atstatymui, kaip daugelis kad manė, bet "kovai už savo reikalus Lietuvoje." Išėjo truputį qui pro quo.

O tuloje lietuvių kolonijoje, vadinamoje Bridgeportu (tik ne Connecticute) įsisteigė draugijų sąjunga, kurios konstitucija sako, jog "Sąjungos valdyboje negali būti žmonių pasižymėjusių priešingumu tikėjimui ir Bažnyčiai." Bet Sąjunga nei neapsižiūrijo, kaip savo pirmininku išrinko žmogų, net per daug pasižymėjusį priešingumu Bažnyčiai. Keistų klaidų kartais įvyksta.

Atskaitos.

L. D. S. CENTRO VISŲ MĖTŲ ATSKAITA.

Nuo liepos 1 d. 1917 iki rugpjūčio 1 d. 1918.
Padaryta ir patvirtinta Rugpjūčio 15 d. 1918.

INEIGOS.

Balansas ant liepos 1 d. 1917	59.09
Liepos mėn. inėigos	396.35
Rugpjūčio mėn. inėigos	303.10
Rugpjūčio mėn. inėigos	204.40
Spalio mėn. inėigos	284.15
Lapkričio mėn. inėigos	213.50
Gruodžio mėn. inėigos	227.70
1918 m.	
Sausio mėn. inėigos	512.60
Vasario mėn. inėigos	493.80
Kovo mėn. inėigos	199.87
Balandžio mėn. inėigos	274.35
Gegužės mėn. inėigos	384.90
Birželio mėn. inėigos	107.70

Iš viso inėigų	3665.51
Išlaidų	3617.18
Balansas	48.33
Liepos mėn. inėigos	404.40
Liepos mėn. išlaidos	323.36
Balansas	81.04

Iš viso balansas ant rugpj. 1, 1918.
Pridėjus balansą "Grijimo Biuro"

Iš viso pasidarė

L. D. S. CENTRO IŠLAIDOS.

Liepos mėn. už organą "Darb."	270.00
" " " " krasos ženkl.	1.25
Rugpj. mėn. už organą "Darb."	270.00
" " " " krasos ženkl.	3.45
Rugpj. mėn. už organą "Darb."	292.00
" " " " krasos ženkl.	.85
" " " " kelionė p. K. Česnuliui Pa. ir Ill. valst.	95.00
Spalio mėn. už organą "Darb."	298.00
" " " " krasos ženkl.	1.65
Lapk. mėn. už krasos ženklelius	3.25
Gruod. mėn. už finansų knygas kuopoms	141.40
" " " " krasos ženkl.	3.75

1918.	
Sausio mėn. už L. D. Kalendorių 1918 m. L.	204.37
" " " " D. S. nariams, 1635 egz.	297.20
" " " " organą "Darb."	297.20
" " " " krasos ženkl.	3.25

Vasario mėn. už 500 LDS. ženklelių	150.00
" " " " organą "Darb."	296.00
" " " " krasos ženkl.	3.85

Kovo mėn. už kelionę 2 delegatams į Am. L.	50.00
" " " " Visuotinę Seimą N. Y.	295.20
" " " " organą "Darb."	295.20
" " " " krasos ženkl.	.65

Baland. mėn. už organą "Darb."	299.40
" " " " krasos ženkl.	.95

Geguž. mėn. už krasos ženkl.	.66
" " " " organą "Darb."	302.80

Biržel. mėn. už organą "Darb."	317.40
" " " " krasos ženkl.	2.35
" " " " popierę, konvertus ir kitus mažmožius "Darb."	12.50

Iš viso	3617.18
Inėigų	3665.51
Balansas	48.33

L. D. S. CENTRO KASOS STOVIS.

Bankoje "Old South Trust Co."	3.26
"Darbininko" Adm. kasoje	45.07
Pinigai surinkti laike Seimui 1916 ir 1917 "Grijimo biuro" reikalams	86.75
Išmokėta "Darb." už atspaudinimą ta tikrų blankų, knygų ir už krasos ženkl.	20.60
Balansas	66.15
Bankoje	3.26
Iš viso	114.48
Pridėjus baalnsą nuo liepos mėn.	81.04
Iš viso pasidarė	195.52

L. D. S. TURTAS ANT RUGPJŪČIO 15, 1918.

675 konstitucijų po 12c. egz.	81.00
124 korėiškės cabinet.	6.00
55 LDS. kuopoms finansų knygos viršai ir apie 4000 lapų	85.75
5000 LDS. nariams korėiškų knygų	23.50
Knygos	2.00
"Darbininko" paskola	192.26
Bankoje	3.26
Iš viso turtas	440.97

Zuvo knomet "Darbininkas" buvo apvogtas 264 LDS. ženkleliai po 30c. 79.20
Finansinių knygų 18 viršai 18.90
Pas J. J. Ramananską buvo likę nuo 1916 m. 74.00
172.10

Iš viso turtas būtų siekęs

L. D. S. KUOPŲ STOVIS.
Ant Rugpjūčio 15, 1918.

1 kp. So. Boston, Mass.	114	36	150
2 kp. Montello, Mass.	15	1	16
3 kp. Norwood, Mass.	31	2	33
4 kp. Athol, Mass.	40	9	49
5 kp. Waterbury, Conn.	143	22	165
6 kp. Hartford, Conn.	27	2	29
7 kp. Worcester, Mass.	39	7	46
8 kp. Cambridge, Mass.	47	8	55
9 kp. New York, N. Y.	14	—	14
10 kp. Brooklyn, N. Y.	11	—	11
11 kp. (panaikinta) Brooklyn, N. Y.	—	—	—
12 kp. Brooklyn, N. Y.	28	3	31
13 kp. Philadelphia, Pa.	46	7	53
14 kp. Newark, N. J.	84	13	97
15 kp. Harrison, N. J.	17	2	19
16 kp. Elizabeth, N. J.	7	1	8
17 kp. Paterson, N. J.	12	3	15
18 kp. Chester, Pa.	12	3	15
19 kp. Chicago, Ill.	41	10	51
20 kp. Forest City, Pa.	5	16	21
21 kp. Brighton, Mass.	50	3	53
22 kp. Rockford, Ill.	2	8	10
23 kp. W. Lynn, Mass.	13	3	16
24 kp. Chicago, Ill.	58	8	66
25 kp. Rumford, Me.	13	2	15
26 kp. Kingston, Pa.	7	2	9
27 kp. New Haven, Conn.	19	21	40
28 kp. Chicago, Ill.	25	15	40
29 kp. Baltimore, Md.	32	18	50
30 kp. Wilkes Barre, Pa.	4	7	11
31 kp. Pittston, Pa.	11	7	18
32 kp. Hyde Park, Mass.	9	1	10
33 kp. Scanton, Pa.	22	5	27
34 kp. E. Arlington, Vt.	2	2	4
35 kp. New Britain, Conn.	13	—	13
36 kp. Lewiston, Me.	27	2	29
37 kp. Chicago, Ill.	4	11	15
38 kp. Bridgeport, Conn.	13	6	19
39 kp. (suspenduota) Easton, Pa.	—	—	—
40 kp. (suspenduota) Miners Mills, Pa.	—	—	—
41 kp. Painesdale, Mich.	6	4	10
42 kp. Ansonia, Conn.	6	12	18
43 kp. Poquonock, Conn.	5	32	37
44 kp. Duryea, Pa.	6	—	6
45 kp. (suspenduota) Eynon, Pa.	—	—	—
46 kp. Pittsburg, Pa.	6	11	17
47 kp. (suspenduota) Chicago, Ill.	—	—	—
48 kp. Cicero, Ill.	31	7	38
49 kp. Collinsville, Ill.	8	3	11
50 kp. Cleveland, Ohio.	52	23	75
51 kp. Middleboro, Mass.	7	—	7
52 kp. Homestead, Pa.	44	—	44
53 kp. So. Manchester, Conn.	7	3	10
54 kp. DuBois, Pa.	40	—	40
55 kp. Hudson, Mass.	17	—	17
56 kp. Chicago, Ill.	6	10	16
57 kp. Melrose Park, Ill.	1	10	11
58 kp. Chicago Hts, Ill.	1	14	15
59 kp. Roseland, Ill.	18	24	42
60 kp. (nereikalinga) Brighton, Park, Ill.	—	—	—
61 kp. Sheboygan, Wis.	7	8	15
62 kp. Racine, Wis.	27	6	33
63 kp. Akron, Ohio.	9	2	11
64 kp. Nashua, N. H.	7	—	7
65 kp. Youngstown, Ohio.	7	—	7
66 kp. Albany, N. Y.	16	2	18
67 kp. Naugatuck, Conn.	4	—	4
68 kp. Dayton, Ohio.	19	—	19
69 kp. Lawrence, Mass.	15	2	17
70 kp. Rochester, N. Y.	19	—	19
Iš viso	1448	439	1887

NUO LIEPOS 1 d. 1917 m. IKI RUGPJ. 15 d. 1918 m.

Prisirašė nauji nariai prie L. D. S. kuopų šiaip:

1 kp. So. Boston, Mass.	23
2 kp. Montello, Mass.	7
3 kp. Norwood, Mass.	8
4 kp. Athol, Mass.	3
5 kp. Waterbury, Conn.	65
6 kp. Hartford, Conn.	10
7 kp. Worcester, Mass.	11
8 kp. Cambridge, Mass.	16
9 kp. New York, N. Y.	3
10 kp. Brooklyn, N. Y.	1
11 kp. Brooklyn, N. Y.	1
12 kp. Brooklyn, N. Y.	7
13 kp. Philadelphia, Pa.	—
14 kp. Newark, N. J.	35
15 kp. Harrison, N. J.	4
16 kp. Elizabeth, N. J.	1
17 kp. Paterson, N. J.	3
18 kp. Chester, Pa.	4
19 kp. Chicago, Ill.	20
20 kp. Forest City, Pa.	—
21 kp. Brighton, Mass.	16
22 kp. Rockford, Ill.	1
23 kp. W. Lynn, Mass.	1
24 kp. Chicago, Ill.	26
25 kp. Rumford, Me.	2
26 kp. Kingston, Pa.	—
27 kp. New Haven, Conn.	1
28 kp. Chicago, Ill.	13
29 kp. Baltimore, Md.	10
30 kp. Wilkes Barre, Pa.	—
31 kp. Pittston, Pa.	1
32 kp. Hyde Park, Mass.	1
33 kp. Scanton, Pa.	—
34 kp. E. Arlington, Vt.	—
35 kp. New Britain, Conn.	5

MES KARIAUJAME DEL PASTOVIOS PASAULIO TAikos.

(Išleido Mass. valstijos Imigracijos Biuras.)

Be nuvertimo vokiškos militinės autokratijos nebus pasaulis saugus. Anglija, Francija, Rusija ir Sov. Valstijos kaip alijantai veda didžiausią karę istorijoj. Jie kariauja, kad užtikrinti pasaulinę tvirtumą taiką. Karš dar ne laimėta; ji negali būti laimėta nenulemiančia, silpna arba suplota taika.

Vokietija valdo Belgiją ir dalį Šiaurinės Francijos. Ji laiko Serbiją ir Rumuniją, Lenkiją, Lietuvą ir Baltijas žemes. Be sutriuškinimo vokiškos militinės valdžios jokia taika ant bilė kokių išlygų neatsiektų to didžio tikslo, del kurio mes kariaujame.

Jokia taika negalima iki Vokietija taip bus sutriuškinta, kad ji negalės reikalaui jokių koncesijų. Sutrėta, bet neįveikta jos plene užkariauti pasaulį ji pagatava dabar taikintis, kad ji gautų progą susitaistyti ir iš naujo trenkti prieš pasaulio laisvę ir taiką. Tą ji padarytų taip greit, kaip tik ji būtų gatava. Kokius tik prižadus Vokietija dabartiniam savo padėjime nedarytų, jos prižadai būtų be vertės.

Vokietija sulaužė savo žodį Belgijai ir Rusijai. Kas gali užtikrinti, kad ji nelaužys lygiai greitai mums duotą žodį? Mes nenorime "popiergalių." Primiiti taikos išlygas Vokietijoj padarytas reikštų nepasiektų karės tikslų.

Lietuvių Brostos taika yra pavyzdžiui falsyvu padav, kuriuos Vokietija gatava duoti, idant pasiekti savo tikslą. Vokietija nenori ugdyti tautinio besipilėtoimo jokios šalies išskiriant savąją. Vokietijos užimamas Lietuvos reiskia pavergimą Lietuvų tautos ir konfiskaciją jos gamtinių turty. Dabartinis padėjimas yra lygus tam, kurs buvo laike Civalės Karės, kuomet kariauta, kad Unionas būtų užlaikytas. Taikos pasiūlijimai prezidentui Lincolniui buvo taip skaitingi, kaip kad yra dabar. Unionas turėjo būt pralaimėtas arba išlaikytas. Jis pasakė: "Tą karę mes priėmėme del vertingo tikslo ir karę baigsis tada, kada tas tikslas bus atsiektas. Po Dievu, aš vilioisi, jog ji nesibaigs pirm šito laiko." Šiandie didis, vyriausias karės tikslas — padaryti pasaulį saugiu demokratijai — turi būt atsiektas pirm negu taika saugiai gali būt svarstoma.

Amerika turi laimėti karę, kad mes ir mūsų vaikai būtų laisvi.

37 kp. Lewiston, Maine.	1
38 kp. Chicago, Ill.	1
39 kp. Bridgeport, Conn.	8
40 kp. Painesdale, Mich.	—
41 kp. Ansonia, Conn.	—
42 kp. Poquonock, Conn.	—
43 kp. Duryea, Pa.	1
44 kp. Eynon, Pa.	—
45 kp. Pittsburg, Pa.	—
46 kp. Chicago, Ill.	2
47 kp. Cicero, Ill.	30
48 kp. Collinsville, Ill.	4
49 kp. Cleveland, Ohio.	43
50 kp. Middleboro, Mass.	—
51 kp. Homestead, Pa.	28
52 kp. So. Manchester, Conn.	5
53 kp. DuBois, Pa.	20
54 kp. Hudson, Mass.	6
55 kp. Chicago, Ill.	3

NAUJOS KUOPOS.

56 kp. Melrose Park, Ill.	11
57 kp. Chicago Heights, Ill.	16
58 kp. Roseland, Ill.	42
59 kp. (per klaidą) Brighton Park, Ill.	—
60 kp. Sheboygan, Wis.	13
61 kp. Racine, Wis.	31
62 kp. Akron, Ohio.	8
63 kp. Nashua, N. H.	7
64 kp. Youngstown, Ohio.	7
65 kp. Albany, N. Y.	16
66 kp. Naugatuck, Conn.	4
67 kp. Dayton, Ohio.	19
68 kp. Lawrence, Mass.	19
69 kp. Rochester, N. Y.	15

Iš viso prisirašė 661 (Tolimes pusė)

10.000

Pagyrimo laišku

USITARNAUJA PILNOJE PRABŪJE.

Liucosame laike kiekvienam apsimoka užėti aptieką Partosa.

Mes būsimie patenkinti parodydami Jums didžiausią krtvą laišku, gautų pasakutiniuose laikuose nuo vynu ir motery, ypatingai iš New York'o ir apielinkų, kuriuose jie ikrėtkia savo užuojautą už tai, kad išsigydė nuo skausmo vidurių vartodami mūsų žinomą pagalbą.

Gydytojas pavydale seldainių. Visi jie sutiko savo laiškus parodyti norintiems.

Aplaukymas tų visų laišku patvirtina faktą, kad visi jie išsigydė nuo vidurių ligos pasidėkojant Partolai, apsirėikiantia kaip geriausia ir kraipo tinkamiausia pagelba del išvalymo kraujo ir vidurių. Skyrinutė kainuoja 1 dol., 6 skyrinutės už 5 dolerius.

DYKAI

Grazi ir tinkama dovana kiekvienam prisituntasiam užsakymą ir pinigų sykiu su šiuo apgarsinimu.

Laišką su pinigais adresuokite:

APTEKA PARTOSA
160 Second Ave.,
New York, N. Y. Dept. L. 3.
(83)

BŪK PLATINTOJU ARBA RĖMĖJU KATALIKIŠKŲ SPAUDOS.

Kuomet atsidaro susirinkimai, prakalbos ir taip įvairūs vakarėliai, tai geriausia galima išplatinti geras knygas ir laikraščius. Jeigu nori sužinoti daug idomių dalykų, tai nusipirk gerų knygų. Pirk gerų knygų pasiskaitymui arba pasimokiniui skaityti ir rašyti. "Darbininko" knygyne galima gauti visokių. Reikalauk katalogo prisiusdamas krasos ženklelių už 5c.

Dainininkai, išsirašykite iš "Darbininko" naujai išleistų St. Šimkano dainų.

Kuomet negalite susieiti su savo drangai, pažįtamais, kareiviais, ypatingai, tai susirašykite laiškeliais. "Darbininko" krautuvėje galite gauti popiero laiškam, atviručių, juodylo, fontaninių plunksnų ir tt. Taip gi galite ir išsiųsti kaip tik norite: special Delivery ar paprastu, nes mes užlaikome ir krasos skyrių (paštą).

"DARBININKAS"
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

